

PERIÒDICH SATIRICH,
HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS ENS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

10 CÉNTIMS CADA NUMERO PER TOT ESPANYA

Números atressats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

A. PICÓ Y CAMPAMAR.

En las lletras catalanas
ocupa un lloch eminent,
guanyat en certámens públichs
ab versos dels de bon tremp.

Tot lo sèu es agradable
pèl color y pèl relléu;
l'únich que no hem d'aplaudirli
es... qu' escriga tan poquet.

CONGRESSOS.

Es lo que avuy está de moda á Barcelona.
No hi ha res més que congressos y gossos que
mossegan transeunts.
Vajan contant.

Congrés pedagógich. En ell los mestres, y altres que no ho son, han parlat de la instrucció, del augment dels sous y de si 'l catalá es idioma ó dialecte.

Congrés obrer. Los treballadors s' han reunit pera ocupar-se de la seva situació y estudiar la manera de millorar-la.

Congrés de jurisconsultos. Té per objecte discutir sobre alguns punts de dret, que segons las senyas caminan una mica torts.

Congrés farmacéutich. S' ocupará de unguents, píldoras y pastillas per la tos.

Congrés económich. Sent *económich*, sembla que 's dedicarà á estudiar la manera de que tot nos surti més barato... ó més car.

Se parla també d' un congrés de *fariners*, d' un congrés d' *arquitectos*, y d' un congrés de donas solteras.

En fi, que 'ns amenassa un diluvi de congressos, del qual no se cóm ne sortirem.

En algún d' ells s' hi veu un objecte serio, un propòsit trascendental; pero d' altres no crech que 'n resulti altra cosa que un gran consum de saliva... y algún banquet de despedida.

No son aquestos—fent las degudas excepcions—los congressos que á Barcelona li interessan.

Aquí tenim assumptos importantíssims que afectan á la generalitat, y que podrian dilucidarse molt bè si 's convoquessin congressos per aquest objecte.

¿Quins son aquestos assumptos?

Molts. Procuraré donar una idea dels més culminants.

En primer lloch podria reunir-se un congrés de tots los que solen anar en tranvia.

Punts que deurían discutir-se:

¿Per qué 'ls tranvías han de ser tan cars?

¿Per qué hi ha d' haver cotxes tan atrotinats é incómodos?

¿Per qué 'ls que van á dalt, prenent lo sol, han de pagar lo mateix que 'ls que van á baix, assentats ab tota comoditat?

¿Per qué, á pesar de las disposiciones de l' autoritat, han d' enquirir en las plataformas vuyt. deu y dotze passatjers?

¿Qué tal? ¿valdría la pena de discutir aquestos temas?

Continuém.

Congrés de fumadores. Materias per discutir:

¿Quina diferencia hi ha entre 'l sal-fumant y 'l tabaco?

¿Per quin motiu las *cajetillas* d' Alicante han d' anar tan escassas?

¿Quins son los estanchs que, pagant *propina*, donan tabacos escullits?

¿Sería convenient no anar may més á cap estanch y comprar únicament tabaco de contrabando?

Tercer congrés: dels que beuhen ví.

Llista d' assumptos:

¿Hi ha algún establiment de vins que no tingui pou ni aygua viva?

¿Cóm s' explica que anant tan barato 'l ví per fora, aquí 'ns costi un ull de la cara?

¿A qué 's deu que 'ls taberners estiguin tan grassos y 'ls que beuhen lo seu ví apenas gastin salut?

¿Hi ha algú capás d' explicar de qué 's compón aquest líquit que 'ls taberners ne diuhen ví?

Un altre congrés: lo dels que aném á péu.

En ell podrián tractarse los punts següents:

¿De quí son los carrers de Barcelona?

¿Per qué 'ls que aném á péu hem de apartarnos pels cotxes y 'ls cotxes no han d' apartarse per nosaltres?

¿Qui es l' inventor d' aquesta plaga de tartanetas particulars que infestan la ciutat, posant en perill la nostra vida?

Congrés número cinch: lo dels que solen anar al teatro.

Materias discutibles:

—¿Qué ho fa que quan una obra té éxit, al obrirse 'l despaig de localitats ja no se 'n troba cap de bona?

¿Cóm es que á la porta mateixa del despaig s' hi veuhen uns homes que, pagantlas bè, proporcionan butacas de primera fila?

¿Per qué las senyoras, que no volen que 'ls homes fumin perque aixó las molesta, molestan als homes tapantlos la vista ab aquells castells de pellingos y aucells morts qu' ellas ne diuhen *sombreros*?

¿L' autoritat que prohibeix lo fumar, no podria prohibir semblants pantallas?

Més congressos: un dels que tenen costum de sortir sovint de casa.

Aquest congrés podria cuydarse d' aclarir los punts que segueixen:

¿Las aceras dels carrers son per caminarhi las personas ó perque 'ls de las tendas las embrassin?

¿Quin dret tenen los vehins de las botigas de convertir las aceras en cassinos, posanthi cadiras, banchs y tot lo que 'ls dona la gana, y obligant á la gent á passar per allí hont passen los caballs?

¿Per qué serveixen las lleys y 'ls municipals, en lo que 's refereix á aquesta materia?

¿Está en desús l' article del códich penal que castiga als que embrassan la vía pública?

Me sembla que tots los congressos que hi proposat tenen la seva importancia práctica y que,

en cas de realizarse, no deixarian de portar bons resultats.

Pero encara podria celebrarse'n un que 'ls eclipsaria á tots y que contaria ab las simpatias y 'l concurs de tot Barcelona.

Seria aquest: congrés de tots los barcelonins que no son del cassino de la plassa Real.

Objecte únich de la reunió.

¿Cóm podria conjuminarse pera lograr que 'l senyor Rius y Tauler dimitís, y se 'n anés á Olerdula per tota una eternitat?

A. MARCH.

¡QUÍN AMOR!

Un vell se moría
y sa jova esposa
de aquí á allá afanyosa
per remeys corria.

La pobra plorava
y sos plors atreyan
als vehins, que deyan:
—¡Y quant l' estimava!..

Corra ella frisoa
de un Sant Cristó al peu
y ab trémula veu
y tota anguniosa:

—Déu omnipotent
deya l' afligida,
allarga sa vida...
¡per fer testament!..

SIMON DEL PALAU.

EXCURSIONS PER L' EXPOSICIÓ.

X.

COLONIAS.

A un alumno de Geografía que s' estava examinant, van preguntarli cuántas eran las parts del món, y va respondre qu' eran sis.

—¡Hola!—exclamá 'l catedrático, sorprés per aquell augment inesperat—á veure, cítalas.

Y l' alumno va dir:

—Europa, Assia, Africa, América, Oceanía...

—¿Y la sexta?

—Mallorca.

Partint de la mateixa idea, un conegut escriptor satírich dividía 'l género humá en homes, donas y mallorquins.

La comissió organísadora del certamen universal ha procedit de una manera molt semblant al considerar á las islas Balears com una colonia espanyola colocantla entre Cuba y Puerto-Rico, y no entre Filipinas, perque la gran colonia asiática-oceánica, com si fos una explotació ó una ganga exclussiva del govern, figura en la secció oficial.

Pero 'ls mallorquins no s' han d' ofendre. Si las Balears son tingudas com una colonia, com á tals se consideran també las provincias de Toledo, de Orense y de Navarra y poblacions com Barcelona, Madrit y hasta las Corts de Sarriá, que totas ellas y algunas otras están representadas més ó menos en aquesta secció heterogénea per demés.

Aixís donchs, millor que 'l Pabelló de las Colonias, hauría valgut donarli 'l nom de *Pabelló de ca 'n Barreja*.

..

Si son fumadors y están condemnats á fumar d'estanch, no hi entrin pas. Tal com solen dir que 'l sabater es qui va més mal calsat, pot molt ben afirmar-se que la nació que produheix lo millor tabaco del món, es la que fuma pitjor.

Aquell rétol de la porta *No se permite fumar* y aquellas tentadoras instalacions de puros de la Habana, son per tot fumador un verdader martiri. Lo rétol té rahò: ni á dintre ni á fora poden fumar-se aquells cigarros. Pels espanyols qu' hem conquistat las Américas, qu' hem empapat de sanch las fértils vegas de la isla de Cuba, aquells cigarros, gracias á la existencia de la renta de tabacos, son simples objectes decoratius. Ab los puros de la Habana succeheix alló de que 'ls estrangers se 'ls fuman y 'ls espanyols escupim.

Entre 'ls fabricants de aquest article aromàtic, descollan las instalacions de *Riera y Hernández, Ramón Allones, Salas, Rtos, Murias, Manuel Marinas, Henry Clay* (antes *Julian Alvarez*), *Alvarez (La Corona), Manuel López* y sobre tot, per la riquesa y grandiositat de la instalació y la gran varietat de productes, *La Excepción de Gener*, un fill del Arbòs, que ha montat un temple, grandios y elegant, coronat per la estatua del immortal navegant descubridor de América.

L' estatua, deguda al Sr. Atxé, es la mateixa que figura al cim del monument de la Plassa de la Pau; pero que 'm perdoni l' escultor, fer dos estàtuas iguals per dos objectes tan distints, no revela que diguém gran fecunditat de ingeni. Ab petites modificacions, podia 'l Sr. Atxé crear un Colón més apropiat y hasta més simpàtic. En lloch d' estirar lo bras per senyalar la terra benehida, podia exténdre'l per repartir cigarros.

Avuy se 'l admira: repartint puros se 'l adoraria. Completan l' exposició tabaquera *La puerta del*

Sol de Manila; Millery y C.ª de las Palmas (Canarias) y una instalació de *Puerto Rico*. Los puros son bonichs; pero vaja, no es alló de la Habana.

Després del tabaco 'l sucre; pero 'l sucre bó, no 'l de remolatxa que li fa una competencia de mala lley, sinó 'l de canya, del qual se 'n va perdent la mena per falta de consum.

Los fabricants de Cienfuegos han montat una instalació colectiva: una ampolla cada *ingenio*, y prou. Aquí sí que s' hi troban *los ingenios de la isla embotellados*. S' hi veuhen ademés los productos del *ingenio Conchita* de la Habana. A la quènta la tal *Conchita* es una habanera qu' en lloch de derramar sal, derrama sucre. Y descolla sobre totas per lo elegant y hasta monumental la gran instalació de la *Refineria de Cárdenas*, que sembla un altar major. Si aquella arquitectura ensucrada s' usava en las iglesias, quants devots no hi hauria que ab l' excusa de besar un altar lo farien fonedís á copia de llepadas!...

Un producto típic de la Isla de Cuba: lo cognac y 'l vi de pinya, de *Alonso Gómez*, de Cienfuegos. Lo vi de pinya ofereix una particularitat: la de que ab una gota no més y hasta sense necessitat d' emborratxarse, un ja tè la pinya.

Un altre producto: el *corajo*, en pita, en penca y en fruyt; la crema de pinya y de mamey; y 'ls plátanos sechs qu' exhalan una olor deliciosa.

Los Srs. *Bacardi* de Santiago de Cuba han montat una carreta de camí ab tots los adminiculs y una gran provisió del excelent rom que produheixen. Son tan generosos los Srs. *Bacardi* que alguns días de la senmana 'l deixan tastar als visitants que ho sollicitan.

Finalment, los Pares Escolapios de Guanabacoa presentan una numerosa colecció de rocas de la Isla de Cuba; y 'ls de Puerto Príncipe una colecció de fustas molt abundant.

Puerto-Rico, á més dels tabacos, exposa cafés y sal.

Pero per sal, *Ibissa* que n' ha apilotat una riera qu' espanta.

Entre 'ls restants expositors de las Balears, s' hi contan un bon número de sabaters, alguns dels quals corren arrastrantse als péus dels poderosos de la terra. Sembla que 'ls sabaters de Mallorca no 's donan per satisfets si no poden calsar á certas personas elevadas. Per aixó, sens dupte, hi ha qui presenta unas xinelas pèl Papa y dos ó tres que han fet botas y sabatas per la Reyna Regent; pero quinas botas!... Carregadas de brodats, de trepats y de requincalla, y grossas, de manera que la senyora que tingui aquell péu, ja pot dormir dreta, sense por de caure.

Jo crech que 'ls sabaters mallorquins han procedit aixís, perque tractantse de un obsequi, no 'ls diguessen qu' escatimavan los materials.

Lo mateix que D. *Vicente Juan*, fabricant de Palma, qu' entre altres articles presenta unas flassadas ab lo retrato del Papa.

— Es un article de molt consum entre las devotas de la isla, 'm deya un mallorquí. Si no poden tenir lo Sant Pare al llit, ja no dormen de gust.

Per lo demés, en las instalacions balears s' hi veuhen olis, vins, ayguardents, cordas, lona, objectes de palma, las famosas sobressadas, que donan tan bon gust á la escudella, pells, grans, turrans, portamonedas de plata, espart y formatjes de Mahò.

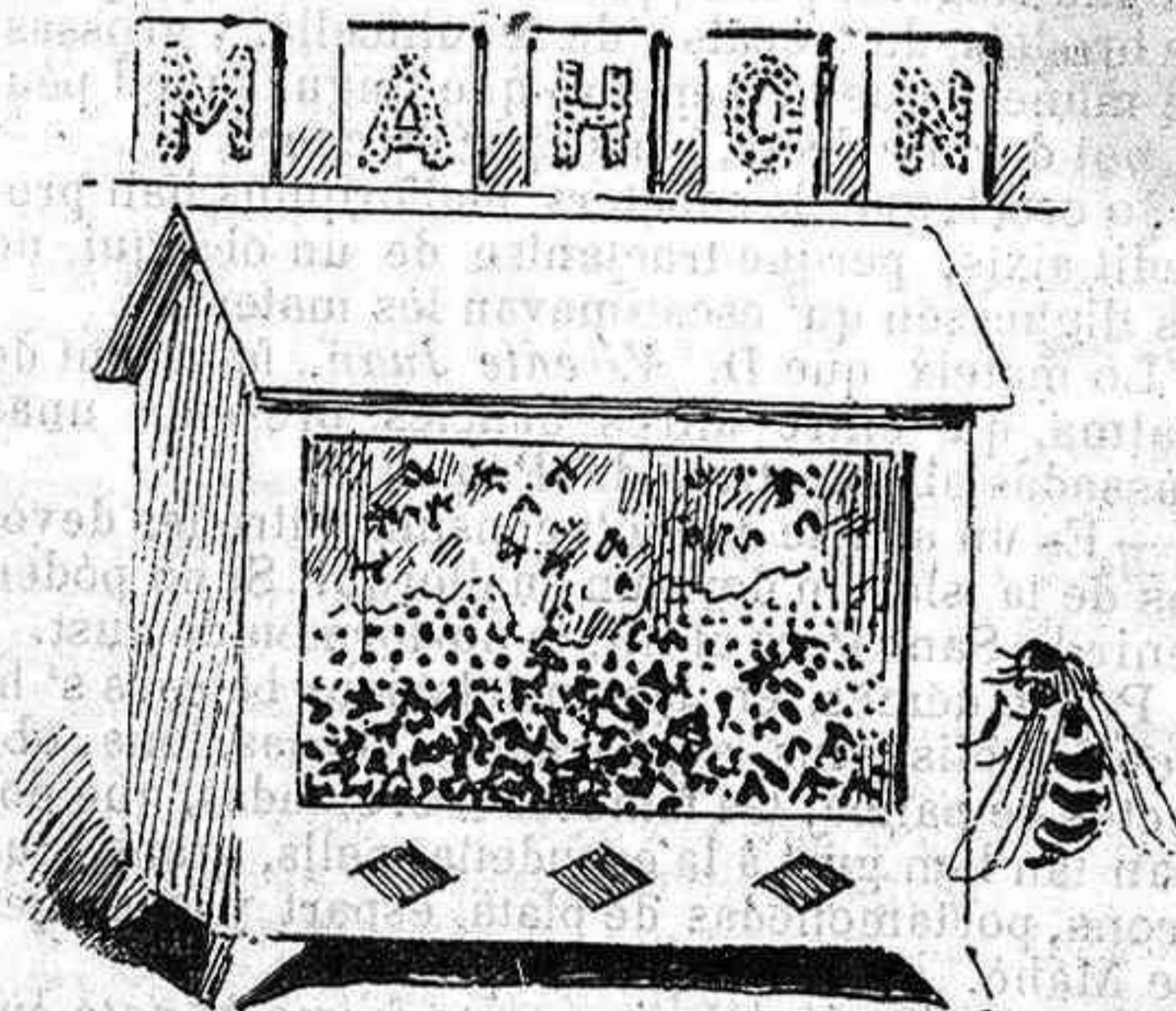
Una de las instalacions que forma la nota cu-

riosa de la secció, es la cria de abellas de *Francisco J. Andreu*. Allá, tancadas dintre de una especie de capelletes de fusta, las veurán treballar adelaradas fabricant las dolsas brescas. Dos cops á la senmana las pujan á dalt de una de las torres del Palau de la Industria: obran las capelletes... y á *vivir!* Las abellas surten, y á pelotons escalonats, per no extraviarse, se'n van á fer un dia de camp á las vehinas montanyas. Cap al tart tornan totas sense que 'n falti ni una, y cada una á casa seva.

Las abellas encare que molt treballadoras son monárquicas: á cada casa hi ha una reyna, y la reyna mana y disposa. Aixó dura fins que la reyna 's fa vella y 'n surt una de més jove y aixerida. Llavors l' aixám no 's contenta ab destronar á la antigua, sinó que la mata, sense misericordia. ¡Quánts regicidis no 's cometen en la monarquia de las brescas!

La particularitat de la cria d' abellas del senyor Andreu consisteix en que á las abellas ja se 'ls

dona la bresca comensada. Aixís aquesta adquireix la forma que 's desitja. Dintre de uns quadrets de vidre hi ha quatre lletras fetas ab bresca, que forman la paraula MAHO.

Tenia rahò aquell pagés que deya:
—Aquestas abellas son més sabias que jo: ellas saben de lletra y jo no 'n sé.

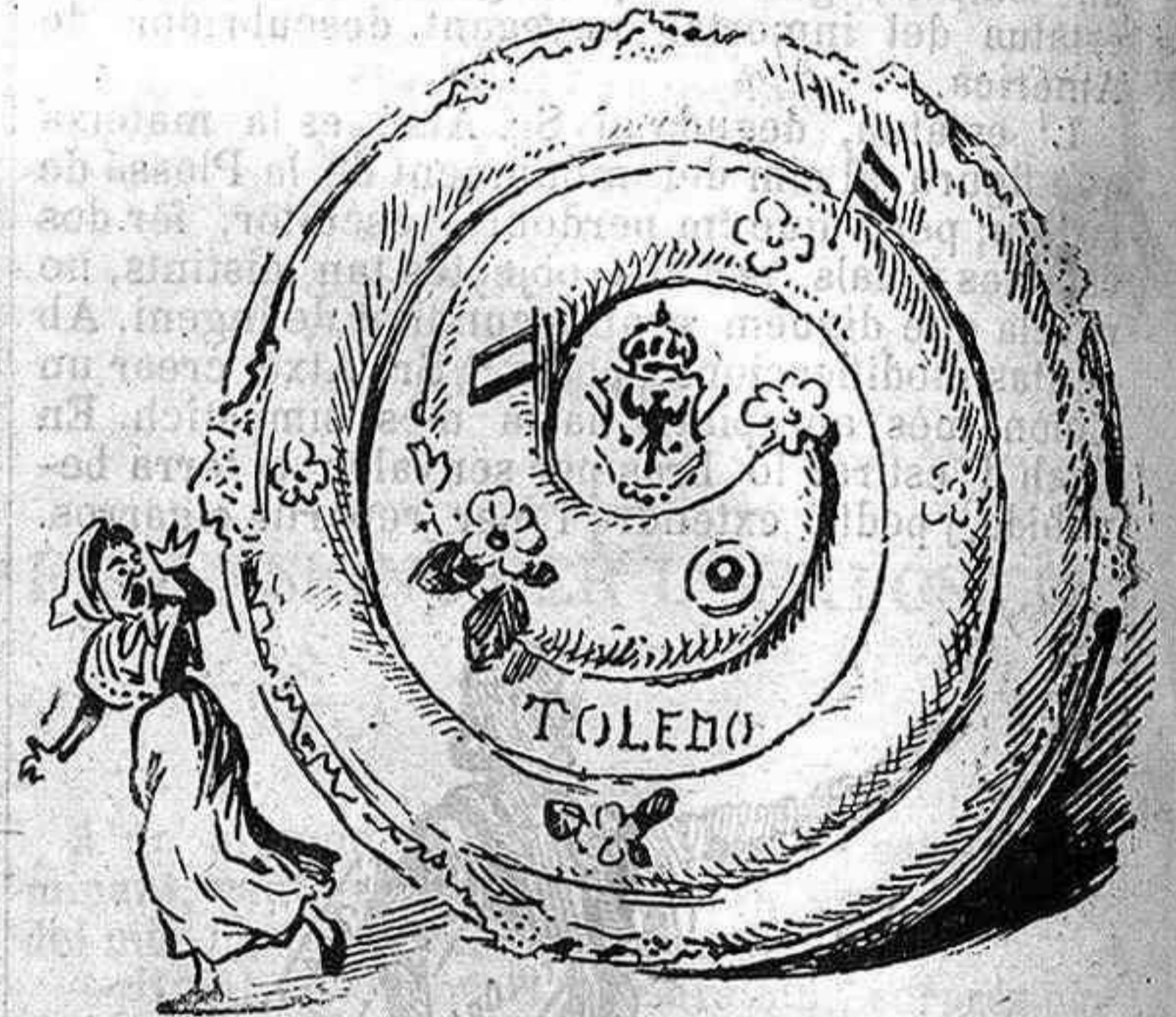
Una de las millors instalacions de la secció es la de bánovas y flassadas pera l' exportació y tobollas russas de la casa *Sarsaneda y Bagaria* de Barcelona. Tots los articles son fets ab molt bon gust.

Los magnífichs arréus de un sillé de Madrid, fets ab pell de porch, demostran que la primera materia abunda en aquella terra.

Los embutits de *Simet* de las *Còrts de Sarriá*, están dihent: —¡Menjéume!

Los panyos de *Béjar* pera l' exércit son molt bèn acabats.

Y la instalació de la Provincia de Toledo composta d' objectes adamasquinats de *Dionis Martínez*, y olis, vins, ayguardents, grans, sedas, cá-nems y altres articles, se distingeix per sas famosas anguilas de massapá.

¡Quáns homes polítichs, al saborejarlas, exclamarán:

—Tots hi som per lo mateix: tots hi som per l' *anguila!*

Llansém al despedirnos la darrea mirada d' enveja als puros de la Habana, y surtim un moment á fora, á respirar la marinada mentres llansém un cop d' ull sobre 'ls

PABELLONS DEL DAVANT DEL PALAU DE LA INDUSTRIA

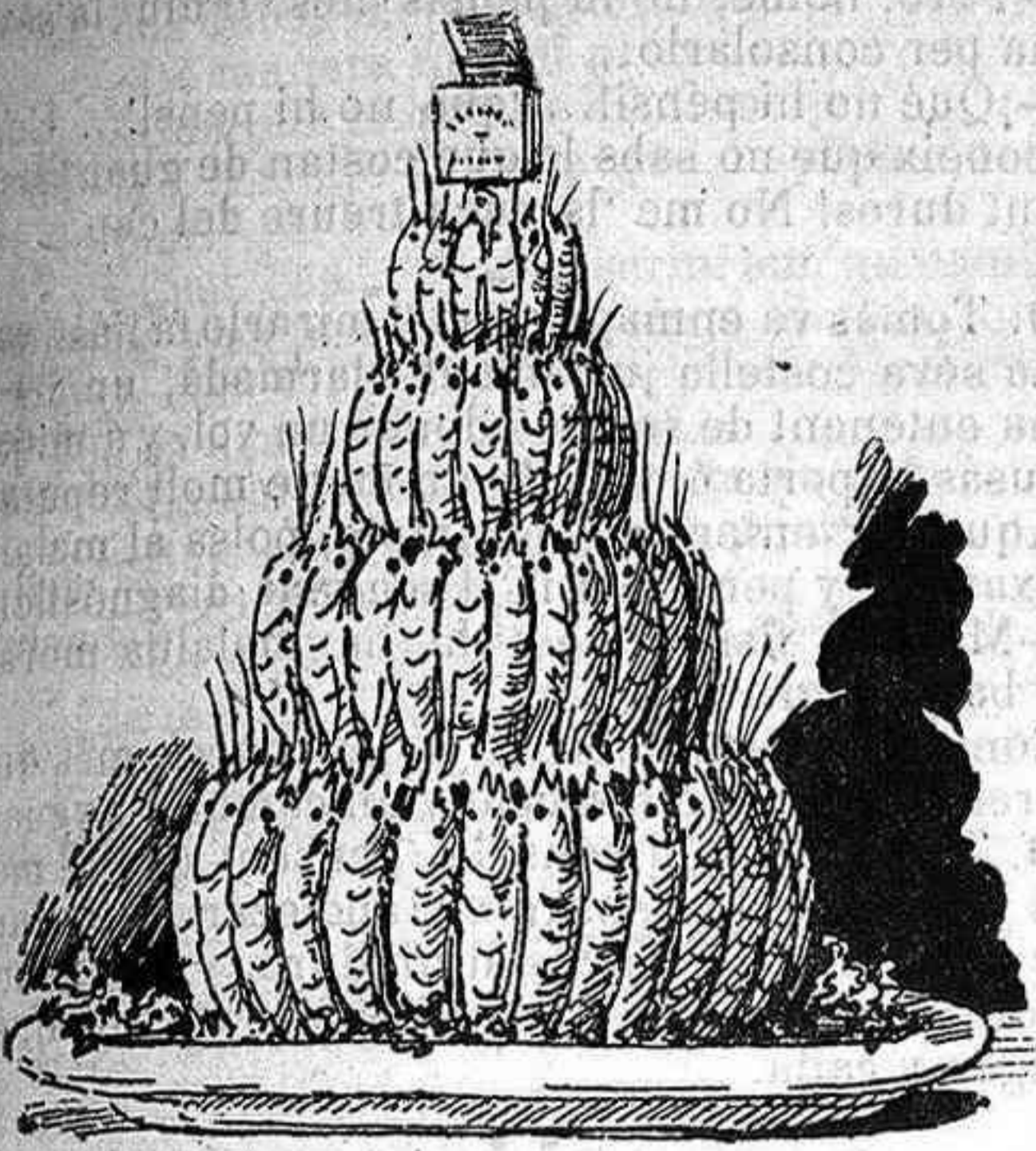
Están agrupats davant de l' estatua de 'n Prim, que sembla 'l general que 'ls mana.

Flanquejant á l' esquerra, s' hi véu lo projector de Mangin que va servir pera l' enllás de la Argelia ab Espanya realisat per l' Institut Geogràfica estadístich. Colocat sobre una serie de peanas de mahons, escalonadas, un tranquil qu' en materia de triangulacions no hi entén pilota, deya:

—¡Vaya un plat de llagostins!

Segueixen agrupats la *Pabelló de la Cervocerta de Gambrinus*; lo *Pabelló del Llibre d' or*,

impost á lo vanitat
que no dona resultat;

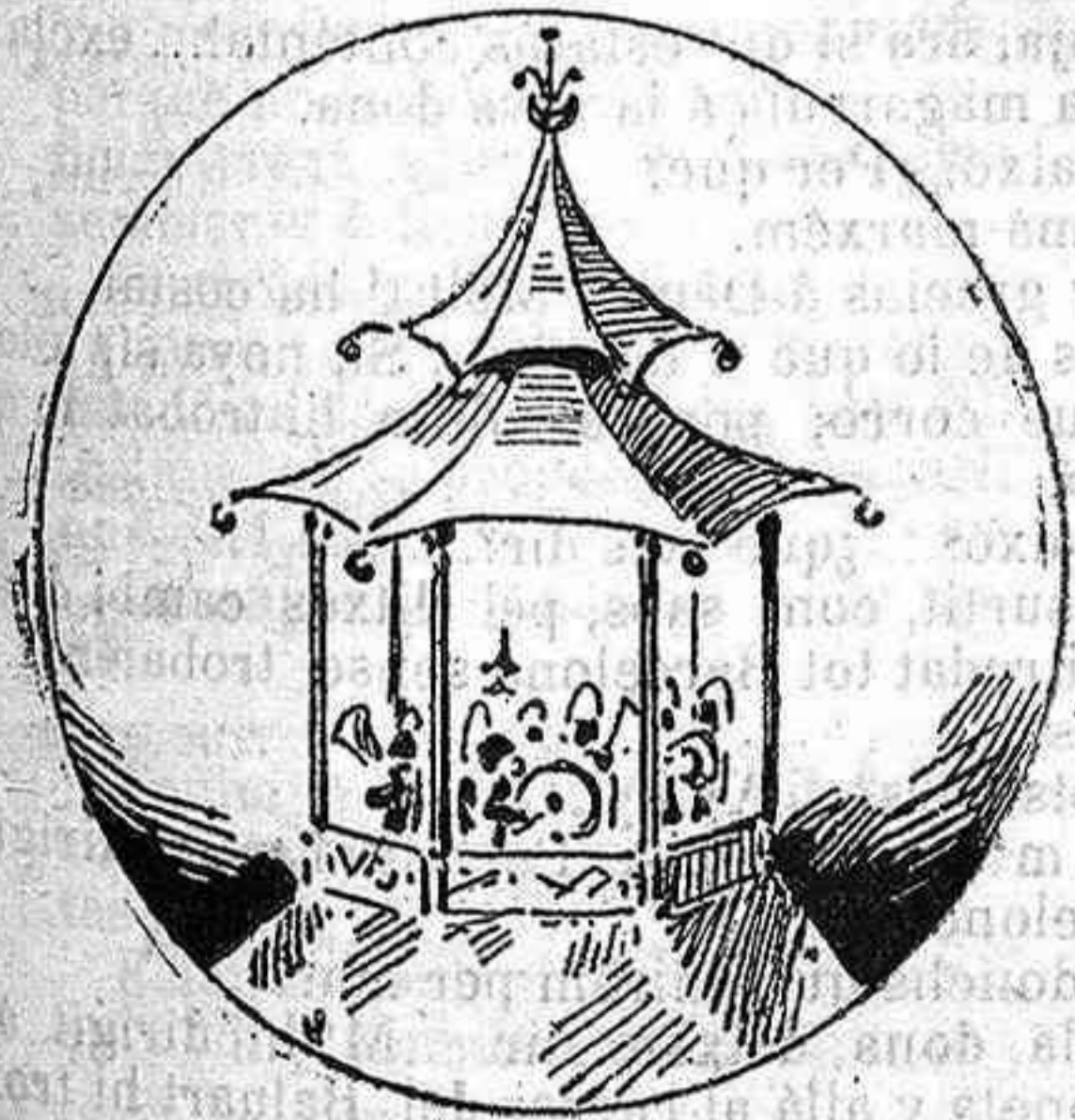

lo kiosco de las *Ayguas azoadas*, la Fotografia de *Anduard*, l' instalació de vidrieras de *Aymat*,

edificis que mirats á certa distancia presentan l' aspecte de un verdader cementiri.

Sórt que un pot desvaneixer la mala impressió que li produheixen: entrant á refrescar á la deliciosa *Horchateria valenciana* y sentint la música de la banda municipal situada sota un kiosco que per ser xinesch y filarmónich, no hi falta

sinó convertir la cúpula en unas monstruosas campanillas.

L' ingeni exposicionista té allá sota la representació més digna: un gran bombo, y música, música... ¡molta música!

P. DEL O.

JOSÉ VARELA.

Ja estich de Varela fins al cap de munt. No sento parlar de res més que del dixós Varela.

En los diaris:

«Varela ha escogido para abogado á don...»

«Varela ha manifestado que él...»

«Varela ha dicho que los otros...»

Pel carrer:

Passa un mistayre: «¡Ultima hora cuan las últimas declaraciones de 'n Varela!»

M' aturo davant d' un aparador d' una quinca-lleria: l' amo es á la porta enrahonant ab un conegut seu. ¿Qué li diu?—«Créguim; en Varela ha demostrat que...»

Entro en qualsevol café: en la taula ahont m' assento:— «Está vist que 'n Varela...»

En la taula del darrera:—«A la qüenta 'l tal Varela...»

En la taula del davant:—«A mi m' han dit que 'n Varela...»

Y Varela va, y Varela vè, y Varela al dematí, y Varela al vespre y Varela á to-tas horas.

No 's respira pas ay-re ara com ara, sinó Varela. En Varela om-pla l' atmósfera y se 'ns fica per la boca, pèls ulls, per las ore-

llas, pèls pulmons...

La *varellació* del públich es complerta. Si no fos per las conseqüencias que la cosa pot portarli l' héroe madrilenyo podria estar satisfet de la seva popularitat.

Dich *popularitat* en lo mateix sentit que 'ls pagesos podrian parlar de la *popularitat* de la filoxera. Hi ha popularitats honrosas y populalitats... *varellicas*.

Si un hom, cansat de tan Varela, 's refugia en l' *hogar doméstico* pensant que allí se 'n safará, 's troba ab un pam de nas... y en Varela á la punta.

Pel cel-obert de casa en Varela es tan conegut com pels carrers de Madrid.

Las minyonas se ocupan més d' ell que de las paellas y cacerolas.

Las criaturas de casa avants sempre parlavan de 'n Serrallonga. Ara no més parlan de 'n Varela.

Ahir puja 'l sereno. Es un home que, generalment, tot cobrant, diu sempre alguna cosa del temps que fa ó de la Exposició.

¿Saben ahir de que va parlarme?

De 'n Varela.

Lo minyò que porta 'l vi també surt ab en Varela.

La bugadera torna á treure en Varela.
 Lo carboner parla de 'n Varela.
 ¡Sort que ara no puja l' escombriayre!
 ¡O sinó, ja ho veurían! un *varelisador* més.
 Jo, al principi, 'm mirava aquest moviment ab
 certa indiferencia. Pero de mica en mica, ara
 sentint aquest, ara sentint aquell altre, y escoltant
 lo que 's diu al café y escoltant lo que 's conta á la
 barberia, m' hi omplert de Varela de tal modo,
 que veig lo seu nom per tot arreu.
 L' altra nit fins vaig somiarlo.
 Y lo pitjor es que sembla que aixó va llarch.
 Diu que la causá no 's fallará fins per Nadal.
 Es á dir que menjarém gall farsit de Varela.

MATIAS BONAFÉ.

A UNA VEHINA.

Vehina, tan m' amohina,
 que per favor l' hi demano,
 no toqui més lo piano,
 no 'l toqui ja més, vehina.
 M' ataca 'ls nervis sentir
 sempre aquesta *Pobre chica*,
 que encar' qu' es cosa bonica
 tan y tan no 's pot sufrir.
 Y n' estich tip, sí, senyora,
 si sembla qu' hi t' mania!
 sempre 'l mateix cada día,
 oh, cada día, cada hora.
 Si estich per suicidarme,
 cregui que aixó 'm t' aburrit;
 ab música haig d' aná' al llit
 y ab musica haig d' aixecarme.
 Y pot bèn creurem, sí, nena,
 ni que l' hi causi un disgust,
 sentirla tocá 'm fa un gust
 com si 'm piqués á la esquena.
 Jo tenirli de di' ho sento;
 pero, filla, no puch més
 y si avuy no l' hi digués
 jo crech que al últim reventó.
 Aixís, donchs, humil li prego
 que deixi ja esta mania;
 si vol tocar tot lo día
 toqui al menys l' himne de Riego.

SAMUEL NUÑEZ BEY.

UN CAMBI D' AYGUAS.

¿Saben qui es D. Tomás? Un avaro de primera
 forsa, un devot acérrim y fervent de la *Virgen
 del Puño*.

Per qual motiu ja no trobarán estrany que 'ls
 digui que á pesar de tenir un gran patrimoni,
 viu miserablement en un quart pis del carrer de
 las Cabras.

Un avaro empedernit no sol tenir més que una
 malaltia: de las demés no se 'n adona, com si una
 forsa misteriosa 'l preservés de tenir tractes ab
 metjes y apotecaris y altres *papa-dineros*, qu' en
 aquest cas las sangrias aplicadas á la butxaca
 constitueixen un remey més car que la mateixa
 enfermedad.

La malaltia més terrible per un avaro es la que
 li ataca 'l porta-monedas. Aixó es lo que acaba de
 succehirli á D. Tomás: un tunela li ha estafat un
 centenar de duros y ha perdut la gana y se 'n hi
 ha anat la son, y tot lo día suspira y gemega.

—Pero, home, no hi pensis més, li diu la seva
 dona per consolarlo.

—¡Qué no hi pensis!... ¡qué no hi pensis!... Com
 se coneix que no sabs lo que costan de guanyar...
 ¡Cent duros! No me 'ls puch treure del cap.

D. Tomás va enmagrintse: 'l mirar-lo fa llástima.
 La seva costella justament alarmada, un día li
 dona entenent de sortir á donar un vol, y á mitjas
 excusas lo porta á casa de un metje molt reputat.

Aquest s' entera del assumpto, polsa al malalt,
 l' examina y per últim fa 'l següent diagnóstich:

—Malaltia física, no n' hi ha: malaltia moral,
 sí y bastant grave.

Contra aquesta afecció jo no conech més que
 un remey: molta distracció y un cambi d' ayguas.

D. Tomás se mitj-consola, pensant que al me-
 nos no haurá de pensar en apotecari, y encare
 que la consulta li ha costat un duro, y arrancarli
 un duro es lo mateix que ferli saltar un caixal, se
 resigna y calla.

Passan días y 'l malalt no parla de anar á fora.
 —¿Pero que no recordas lo que va dirte 'l metje?
 li pregunta la seva dona.

—Prou que me 'n recordo, respon l' avaro.

—¿Y donchs?

—Deixam estar, tot se farà.

—Tot se farà... tot se farà... y 'l fet es que no 't
 mous, y que 'l día menos pensat tindrem un gran
 disgust.

En una ocasió en que ell esfava cap-ficat, ella
 va dirli:

—Tomás ¿en qué pensas?

—¿En qué vols que pensis?... en aquell pillastre
 y en aquells cent duros.

—¡Ay senyor!... ¡Ditxosos cent duros!... ¿Y per
 qué no fas le que va dirte 'l metje?... Tomás...
 Tomás... Tú t' estás suicidant... Tú vols deixarme
 viuda... Tú no m' estimas... ¿Ves que 't costaria
 de cambiar d' ayguas?...

—¡Calla!

—Sí, calla... calla... Després los teus parents
 dirán que jo t' hi mort... ¡Deu meu, Deu meu... y
 qué 'n soch de desgraciada!...

—Vaja, prou; jo 't juro que avuy mateix m'
 ocuparé del ditxós cambi d' ayguas.

Dit y fet.

Aquell día, després de dinar, l' avaro surt á do-
 nar un tom y al mateix temps á ocuparse del as-
 sumpto.

Cap al tart torna á casa seva, més animat que
 de costum.

—¡Vaja, ara sí qu' estarás contenta!... exclama
 fent una magarrufa á la seva dona.

—¿Y aixó? ¿Per qué?

—Demá marxém.

—¡Ay gracias á Deu!... Molt t' ha costat.

—Més de lo que 't figuras... Sí, noya sí, tota la
 tarde que corro; pero al últim hi trobat lo que
 buscava.

—¿Y aixó?... ¿qué vols dir?...

—Hi surtit, com sabs, pèl ditxós cambi d' ay-
 guas, hi rodant tot Barcelona sense trobar res...
 tots cars.

—¿Tots cars?... Ay ay...

—No m' interrompis. Per últim m' hi dirigit á
 lo Barceloneta...

—¿Y donchs que anirém per mar?

—Calla, dona, deixam dir... M' hi dirigit á la
 Barceloneta y allá al carrer del Baluart hi trobat

un piset un mica més xich que aquest; pero això sí, dos duros menos cada mes...

—De manera que tú pretens...

—Cumplir lo que va di' 'l metje.

—¿Y 'l metje va dirte que havíam de canviar de pis?

—Casi, casi... Va prescriurem un cambi d' ayguas, y aquest cambi 's logra ab una muda, que aixís com l' aygua de aquí es de Moncada, la de allá es dos Rius... ¿entens?...

—Lo qu' entench es qu' ets un rata.

—Rata ó no rata demá 'ns mudém.

—Pero ¿y la salut?

—La salut vindrá ab l' estalvi dels dos duros cada mes... Tinch calculat que de aquí quatre anys y dos mesos estaré en paus dels cent duros que va estafarme aquell pillastre.

R. ROCAVERT.

MANUEL DE CABANYES.

Vilanova y Geltrú 's disposa á pagar un deute de admiració á un de sos fills més ilustres.

Sobre del front de Cabanyes brilla l' aureola del geni y de la desgracia. Se pot dir que no visqué: no féu més que passar pèl món; pero al passarhi, deixá un rastre luminós que no s' apagará] mentres visquin las lletras espanyolas.

Nascut Manuel de Cabanyes lo 27 de janer de 1808, socumbí 'l 16 de agost de 1833, després de haver cursat filosofia y jurisprudencia en las universitats de Cervera, Valencia, Huesca y Zaragoza. Pero, á més d' home erudit y estudiós, Cabanyes era poeta, y poeta de capd' ala.

Sentía la bellesa y sabia expressarla. Coneixía intimament als grans poetas llatins y grechs, era un admirador entussiasta de Alfieri y sabia adaptar los giros de la llengua castellana á una forma concisa y plena d' expressió, d' energia, de vida y de forsa.

Sas composicions, publicadas en los últims de la seva vida, ab lo modest titul de *Preludios de mi lira*, y sense nom de autor, produhiren gran impresió. Cada vers es una joia delicadament cisellada. Y á pesar de tot no son populars, porque no tothom te 'l paladar sufficientment educat per saborejar semblants delicadesas.

Després semb'avan haver caygut en olvit, quan Vilanova y Geltrú revindica la memoria del seu fill insigne, ab lo propósit de aixecarli una estátua.

Cabanyes se la mereix y la tindrà.

Tenim á la vista lo llibre que conté sas composicions virils y fetas totas d' or.

Están escritas en versos blanchs, es á dir, sense rima, tal com es-

cribian los grans poetas de l' antigüetat clássica: sols un parell son aconsonantadas.

D' ellas—mès que siguin castellanas—triém com un recort de Cabanyes, lo següent sonet, que de totas sas obras es la més adequada á la índole del nostre periódich.

Diu aixís:

SONETO.

¿Ves, Gil, un hombronazo allí sentado,
de faz profana, en sayo penitente,
tragar la torta y chocolate ardiente
que la devota Flor le ha presentado?

Mírale bien; el Egoismo ha hinchado
su panza; Estolidez hundió su frente;
y afectos torpes arden la imprudente
llama de su mirar: ese es Conrado.

Nueve horas largas á la paz dedica
de un sueño estrepitoso; cinco yanta;
cuatro en el seno de hembra corrompida
se revuelca; y moral que no practica
con bronca voz las otras seis decanta;
¡Qué piadoso varón! ¡Qué santa vida!

Aquest sonet, escrit en un temps, en qu' en-

LÓGICA MUNICIPAL.

—Escolti, ¿sab si l' arcalde es á Barcelona?

—No lo creo; porque ell, cheneralment, no més viene cuando hay que anar á algun tiberi. ¡Y como ahora no sé que se'n prepare cap...!

LA NOSTRA GENT.—

La familia del Quim se 'n va á veure aixó que 'n diuhen l' Asposició. Y com que hi volen passar tot lo dia y allí 'l menjar sembla que va car, se 'n portan una mica de gasofia per dinar sota un arbre.

care hi havia frares ¿no 'ls sembla la pintura més acabada de certs tipos solapats, hipócritas y viciosos, escándol y descrédit de la religió que predican y sota la capa de la qual s' amparan?

Cabanyes no era sols un gran poeta; era ademés, un home de bon sentit.

J. R. R.

LAS SENYORAS EN LO TEATRO.

Un dels días passats aní al Lírich desitjós de passarhi l' estona y distreure'm, veyent la comedia titulada «El sombrero de copa» que va escriure 'l trempat Vital Aza: un autor ab més sal que Cardona.

Jo m' estava en mon lloch contemplantne las primeras escenas de l' obra, quan, dret meu y á molt poca distancia, va assentars'hi una bona senyora que calsava un sombrero de palla plé de llassos y flors, tan disforme que 'm privava, del tot, poguer veure ni un bossí de «El sombrero de copa.»

Aixís es, que si jo 'm decidíxo 'na al teatro per veure aquesta obra, tinch qu' anar á la rengla primera qu' es hont crech que ningú 'm farà nosa.

Vels'hi aquí que durant un entreacte vaig sortir, per fumá, un xich á fora, y al poch temps vaig sentir soná 'l timbre

y en mon lloch vaig torná un' altre volta, esperant qu' aquell acte podria disfrutar poch ó molt... ¡en mala hora! la senyora torná á n' el lloch qu' era, son sombrero torná á ferme nosa... y vaig veure «Un sombrero de palla» quan se feya «El sombrero de copa.»

FIDEL RERREF.

LLIBRES.

EN PAUET DE CASA 'N JORDI, per D. SANTIAGO BOY Y VERDALET.—Es una narració senzilla que tendeix á condemnar la fatal manía del joch y que porta 'l lema de: «*El mejor de los dados, es no jugarlos.*»

Son autor maneja ab gran facilitat la prosa catalana; pinta ab precisió tipos y llochs, y raras vegadas acut al vulgar recurs de las amplificacions indigestas.

L' obreta del Sr. Boy obtingué 'l premi de una ploma de plata oferta per l' ajuntament de Torredembarra en lo certámen científich literari celebrat en lo Vendrell lo día 27 de juliol del any passat.

EL SOCIALISMO.—SUS RELACIONES CON EL PROGRESO MODERNO, per D. JOAQUIM PUIGFERRER Y SOLER.—Ab aquest títul acaba de veure la llum la interessant memoria que son autor, com á secretari de la secció de Ciencias Morals y Políticas del

(Dibuixos de Mariano Foix.)

— Mare, gentrém á veure aquest panorama?
 —Nó; fins que la Pepeta estigui bona de la vista. Ara no mes ho veuria ab un ull y n' hi farían pagar com si ho vejés ab dos.

Ateneo barcelonés, llegí al inaugurarse en lo curs passat las discussions de un tema tan interessant.

Método, claretat y una gran presició de conceptes son las qualitats que resplandeixen en lo notable treball del jove advocat Sr. Puigferrer.

OLIMPIA, de A. Dumas.—Las produccions del gran novelista no necessitan elogis. Lo nom del autor las recomana. *Olimpia* forma part de la biblioteca de tomos á pesseta que ab tant éxit vé publicant la casa editorial de D. Lluís Tasso. Lo volum com tots los de la colecció, conté gran quantitat de lectura, está imprés ab elegancia y cuidadosament traduhit per Lluís Calvo.

Lo que més sorpren al fullejar aquest llibre es sa fabulosa baratura

RATA SABIA.

ESPANYOL.

Il vecchio della montagna es lo que 'ls francesos ne dihen una *feerie*, una obra mitj de màgica, mitj bufa, ab tipos cómichs, música moguda, decoracions llampants y una gran exhibició de pantorrillas.

Las aventuras de uns pobres cómichs, *Piripi-*

chino y *Columela*, que visitan lo temple de las flors y 'l Palau del Shá de Persia corrent mil perills y escapant al últim, ditxosos y felissos: aixó es lo que constituheix lo núcleo de la producció, destinada, ja que no ó interessar, á entretenir y á fer riure.

Presentada ab un decorat més luxós, hauria produhit, sens dupte, més gran efecte, per més que cap de las pessas de música, á escepció de una á temps de polca, causi cap impressió. La qu' hem exceptuat, cantada per la Sra. Bargaglia tingué de ser repetida.

L' héroe de la representació es en Milzi, aquest caricato pastós y expressiu, que tan grans recursos sab treure de tots los papers qu' executa y que de tal manera té guanyat lo cor del públich, que ab la seva sola presencia y sense dirres, logra ferlo riure.

En Marangoni 's portá bastant bè y la Spinelli féu gala una vegada més de sas excelents condicions.

Tot ab tot es de creure que l' obra donará bonas entradas.

TÍVOLI.

Ja ha tornat á obrirse. Y *nada* menos que ab una companyia d' ópera, que molts teatros de certa importancia la voldrían per ells.

Hi hem vist *Ernani* y hem quedat encantats.

La senyora Ferni (Vicenta) defensant dignament l' apellido de la seva familia, desempenya la part que li correspón ab tot lo carinyo imaginable.

Lo tenor, sense ser notable, marxa bè. Pero 'l

que realment se 'n porta la palma y las *palmas* del públich, es lo barítono Bachs, un catalá que promet molt y que, sent catalá, es probable que compleixi.

No volém recalcar més las nostras alabansas, que podrián perjudicar al públich, perque tal vegada fariam obrir los ulls á la empresa, y de dos ralets á que ha posat l' entrada, potser se determinaria á pujarla fins á quatre.

NOVEDATS.

La Pollini tingué un bon benefici. ¡Es tan guapa y tan simpática!

Lo ball *Fascinación* és molt senzill y va ser aplaudit, si bè que la beneficiada no tè necessitat de aquests extraordinaris per fascinar al públich.

Pero en fi; lo que abunda no danya.

Lo gran ball *Excelsior* ha traspasat ja la centèsima representació.

¡Y lo qué durará!

CATALUNYA.

L' aplaudit actor Riutort ha donat algunas representacions castellanas, en companyia de la senyora Clemente, entre ellas: *La pasionaria*, *Religión ó fanatismo* y *El sombrero de copa*.

En totas tres va recullir aplausos.

CALVO Y VICO.

La novetat teatral es la presentació de la companyia valenciana.

Un dels mérits que l' afavoreixen es la modestia ab que s'ha presentat y la baratura dels preus que regeixen en las funcions.

Los actors valencians ademés cultivan un teatro regional, germá del catalá y aixó 'ls fa més simpátichs.

De las obras qu' hem vist fins ara, la que més nos ha satisfet es lo sainete titulat *La escaleta del dimoni*. Tè poca trama; pero 'ls tipos están dibuixats ab pols segur y acusan la má experta del Sr. Escalante, qu' es, segons creyém, de tots los actors valencians, lo que fins ara ocupa 'l número hu.

En las demés, comensant per *Pobres y richs* de Torromé y acabant per *Los bessons de Sedavi*, no recordo de quin autor, s' hi descubreix un apego molt especial als assumptos vells, gastats, ignocents y candorosos. Hi falta pebre, sal, malicia, travessura, y aixó no vol dir que no tinguin existes y ocurrencias, qu' excitan tot sovint l' hilaritat del públich.

Finalment, *El trovaor*, es encare més débil que las precedents: l' obra s' acaba quan al autor li dona la gana, sent d' advertir que li dona la gana quan l' obra, es á dir l' acció, no ha comensat encare.

Dintre de aquestas condicions, la companyia fa tot lo possible per lluhirse.

Hem descubert en ella un excelent actor, y aquest es lo Sr. Llorens, que sab adaptar las sèvas condicions als tipos més oposats dihentlos y representantlos, segons manan las lleys de la naturalitat y de l' expressió adequada. Lo públich va comprendre'l desseguida y desde 'l primer dia no ha deixat de aplaudirlo y celebrar-lo.

Després d' ell, lo Sr. Contreras es també un artista de conciencia, no menos que 'l que desempenya 'l paper de *Trovaor*, especialment quan no canta.

De las donas no hem pogut férnose'n cárrech

ab tanta facilitat. La dama jove es simpática: un tipo bonich de valenciana.

De totas maneras, no crech que la companyia valenciana haja fet lo viatge en va.

Lo género que cultiva, si bè que frívol, es propi del istiu, y 'l públich que, després de tot es árbitre en assumptos teatrals, riu de gust y surt content del teatro.

TOROS EN TARRAGONA.

Lo Sr. Piera que s' ha fet cárrech d' aquella bonica plassa, ha disposat una corrida per demá passat ab motiu de la festa de Sant Magí.

Se lidiarán toros navarros de la Vd.^a de Raymundo Diaz, de Peralta, que son los que guanyaren lo premi en las festas celebradas á Pamplona.

La lidia correrá á cárrech de *Currito* y *Gallito*. No dupto que aquella plassa, completament acabada 's veurá plena de gom á gom.

N. N. N.

LA DOMADORA MODERNA.

Es una dona casada que planxa per lo veynat y no més ab sa mirada, domestica la taymada, al animal més pintat.

Y que no es gens orgullosa, ni mirantlos may los diu cap paraula reganyosa, res de aixó; no hi ha tal cosa; ella sols los mira y riu.

Hi ha un ós gros que 'l primer dia que la conegué, semblava del modo que la embestia y ab la gana que tenia, que al moment se la menjava.

Mes ella ab son molt sabé al ós ha domesticat, y ara sempre 'l tè al carré contemplantla com va y ve lo mateix que un encantat.

Surt un mico al balconet del davant de casa seva, que per ella lo pobret, al balcò 's pela de fret no mirant si plou ó neva.

Y á fé qu' es bestia traydora per aixarpar á las donas; mes, la nova domadora, ab sa vista seductora, l' ha amansit també á las bonas.

Quan se 'n va cap á la plassa la segueix un gos de presa, que fins li porta ab catxassa lo cistell ab la carbassa que ella compra á la pagesa.

Segons diuen, es un gos d' una casa bastant rica, molt tremendo y molt rabiós, y que ab ella es tot festós puig ja may la mortifica.

Fins sol viure en companyia de un toro, sens rebre'n dany; id' un toro! ves qui se 'n fia, y ab unas banyas que cria

AL HOTEL INTERNACIONAL.

¡No n' está poch de content mister Williams! Ja 's veu qu' es un inglés libre-cambista, libre-pensador y tot lo libre possible. Ha comprat una lámينا ab una *chula* molt... *chula*, y ara la clava en la paret del seu quarto pera tenirla á la vista mentres se vaja adormint. Pero...

...Pero com las paret son tan primas, al clavar lo clau, clava la estampa, la paret... y un tros de carn de la esquena del vehí del altre quarto, un irlandés mol católich y molt honest, que en aquell moment se 'n anava al llit resant lo *pare-nostre*.

tan llargas que sembla extrany.

Pero ¡ca! si ab la mirada encantadora que tè, á la fera entramaliada ha deixat tan bèn domada, que ja es més dócil que un bé.

¿Será bruixa? jo no ho crech.
¿Será magnetisadora?
¡Cá! tampoch, puig la conech fa molt temps del Poble Sech, y sempre ha estat planxadora.

Lo qu' es, una dona hermosa que ab sos ulls tan encisers, domaría prou manyosa á tanta bestia enfadosa com va corrent pèls carrers.

A. ROSSELL.

Fa poch días un amich nostre va enviar un criat al despaig de telégrafos ab un telégrama dirigit á Chamounix; y per major facilitat de l' expedido va posarhi:

«Chamounix (*Haute Savoie*).»

L' empleat al ferse cárrech del telégrama y ab aires de una gran suficiencia:

—¡Si s' haurá cregut l' amo de vosté que aquí no sabém ahont es *Chamounix*! Digui al seu amo

que un' altra vegada se li computarán las paraulas *Haute Savoie*, y aixis apendrá á no tenirnos per tontos.

Pochs días després, lo mateix amich nostre telegrafiava á Lucerna, y no volent ofendre la suficiencia dels empleats de telégrafos, va guardarse molt bè de completar la indicació ab la paraula «*Suisse*.» No fos cas que li haguessen computada.

Va 'l criat y al franquejar lo telégrama, l' oficial indica que li posés sello com si 'l telégrama anés dirigit al interior de la Península.

No sabia que 's tractava de una ciutat de la República Helvética. Aquell sabi prenía Lucerna per Lucena (Andalusía).

Han terminat felisment las sessions del Congrés Pedagógich.

Los individuos que 'l componían van desperdiçar l' ocasió de discutir un tema de molta actualitat.

Es lo següent: «Influencia dels crims célebres en la difusió de la ensenyansa de la lectura.»

Aquí tenen, com una proba afirmativa de aquesta influencia lo crim del carrer de Fuencarral: desde 'l día que 's va cometre que 'ls periódichs ne van plens y la gent se 'ls pren de las mans, afanyosa de noticias é impresions.

¡Quánts se 'n trobarán que tot just sabían de confegir, y que avuy á copia de mirar periódichs llegeixen ja *de corrido* y ab pasmosa facilitat!

Noticias de Sevilla.

Desde l' ensorrament del cimbori de aquella catedral, reyna á Sevilla gran entussiasme.

Moltas son las personas d' elevada posició que se suscriuhen per cantitats importants destinadas á remediar los efectos de aquell desastre, y entre aquests personatjes—¡al fi som á Espanya!—sobresurten los toreros.

L' ensorrament de la catedral donará lloch á que se celebri una corrida de toros com may se 'n haja vist un' altra.

Los sis millors ganaders cedirán los sis toros millors de las sévas devesas, que serán lidiats y morts pels sis millors espasas coneguts fins ara: Lagartijo, Frascuelo, Cara-ancha, Gallo, Mazzantini y Guerrita.

¿He, quina corrida?

¡Encare hi ha pátria Veremundo!

¡Encare hi ha Providencia Bonifaci!

Perque á mí que no m' ho diguin: tots los devots que tinguin sanch torera, no podrán menos de reconeixer la intervenció de la Providencia en la celebració de una corrida de toros tan extraordinaria.

¡Y cuánts y cuánts taurómacos de primera forsa, no exclamarán:

—¡Que no s' ensorri cada día una catedral, per poder tenir cada día una corrida com aquesta!

Un anunci *espelusnant*, ja qu' en ell tot es qüestió de *pél*.

«¡OJO CALVOS!» Doña J. Milagrosa (se tracta de miracles molt peluts) ofere su grabinete de reproduir el cabello. Para poner cejas y pestañas, á 14 reales.»

Ara comprench alló de *¡ojo calvos!* L' anunci va dirigit principalment als calvos dels ulls.

Continúa l' anunci:

«Para repoblar calvicies y barbas, pomada J. Milagrosa á 40 y 60 reales bote.»

¿En qué quedém? Val 40 rals ó 'n val 60?

Final del anunci:

«Maravilloso tinte negro y brillante, que á más de no manchar las manos ni la ropa, su uso impide la calvicie, á 12 reales. *Rubio*, 14.»

¡Quín triunfo pels rossos!

Segons D.ª Milagrosa, 'ls rossos valen mitja pesseta més que 'ls morenos.

Lo nostre bon amich D. Mariano Foix, dibuixant de LA ESQUELLA, ha emprés un viatjet d' istiu per varias poblacions de Catalunya.

Es probable que 'l Sr. Foix, durant lo sèu viatje, 'ns envihi alguns apuntes pintorescos, pera donar més amenitat é interés á la part artística de LA ESQUELLA.

L' escena á Fransa.

Soprén un marit á la sèva dona dolsament entretinguda ab un sèu amich: una onada de sanch li munta á la testa, agafa una cadira y ¡flis flas! la romp sobre las costellas d' ell y d' ella.

Ella sobre tot va endurse'n la part més bona, tan que als pochos días va morir de las resultas.

D' aquí una causa criminal.

Se reuneix lo Jurat, y l' acusat de parricidi, sentat á la banqueteta, exclama:

—Cregui, senyor president, que si hagués pogut preveure lo que anava á passar, hauria anat

á casa una mica més tart, y de aquesta manera no hauria trobat al altre, ni m' hauria enfadat, ni hauria passat res de lo que ha succehit.

Lo Jurat en pes se posa á riure, y jurat que riu, jurat que absolt

Lo viudo, després del judici, va poder entornarse'n tranquilament á casa seva.

Un episodi graciós del *Vell de la montanya*.

Un cómich troba en la part més aspra, fragosa y solitaria de una montanya á un vell de 160 & 170 anys, y enrahonant, enrahonant li diu lo sèu nom.

Lo vell, vivament impresionat:

—¿Cóm se deya 'l têu pare?

—Fulano de tal.

—¿Y la tèva mare?

—Fulana.

—¡Abrassam! ¡Tú ets lo fill del fill, del fill, del fill del meu fill!

—¡Oh! Veniu als meus brazos, venerable pare, del pare, del pare, del pare del meu papá!

Entre las personas que 'ns visitarán durant lo próxim més de setembre, s' hi conta 'l famós dejunador italiá Giovanni Succi.

Vaja, que si tots los forasters han de ser com ell, poch, bèn poch, augmentará la recaudació de consums.

Perque no sè si saben qu' en Succi 's proposa verificar un dejuni de 30 días durant la sèva es-

A DINS.

—¿No hi es lo têu marit? ¡nó!

Pues estém molt bè, Conxita...

¡Hi vingut casi corrent!

Vaig á treurem la levita.

tancia á Barcelona, davant de una comissió de metjes y personas científicas.

Afortunadament lo dejuni de 'n Succi estarà degudament compensat, per quan D. Ignaci Fontrodona 's proposa passar los mateixos trenta días, menjant arrós continuament y sense parar, davant de una comissió de fondistas y regidors.

Fins ara coneixíam los desafios á espasa, á sabre, á floret, á pistola ó á qualsevol de las demès armas més ó menos usadas.

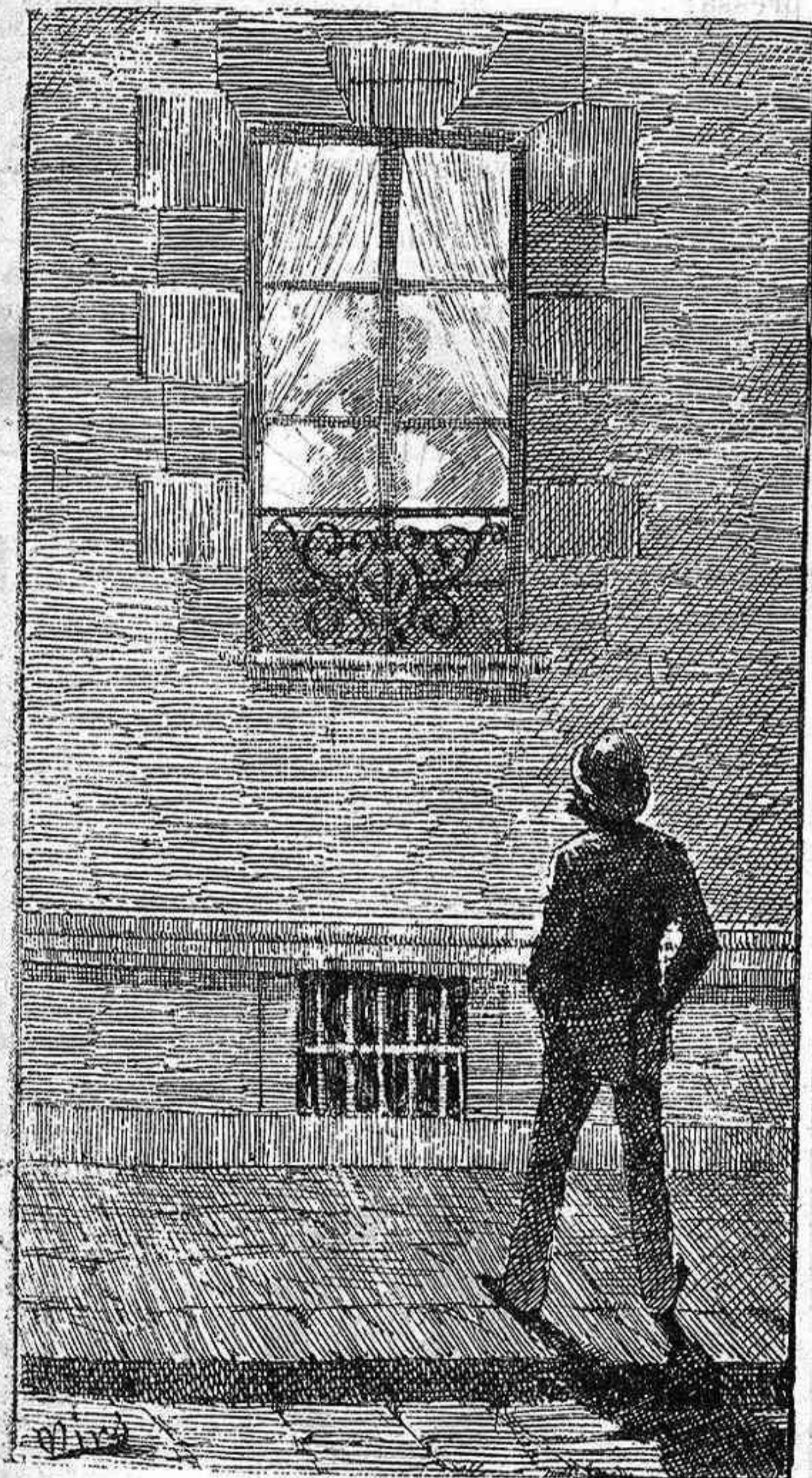
Faltava sols coneixer lo desafio á piano.

Aquest va efectuar-se un dia de la senmana passada entre dos concertistas empenyats en posar en evidencia 'ls pianos de dos distints expositors francesos.

L' un y l' altre van seure 's davant del instrument respectiu com dugas fieras y allà no 'n vulguin més de cops de puny sobre las pobras teclas.

Y com cada hù las hi caragolava pèl seu compte, va armarse un guirigay de mil dimonis.

A FORA.

—¡Cóm! Darrera las cortinas veig dugas sombras que... ¡Es bona! Sort que hi tornat haviat...
¿Qui deurá haverhi ab la dona?

Pero senyors pianistas, un' altra vegada que tinguin ganas de desafiar-se, vagin al camp, y un cop allà, rómpinse las orellas tan com vulguin.

Ara, dintre del local de una exposició, y en un siti tant concorregut com las naus de la secció francesa, considerin que s' exposan á produhir desgracias molt lamentables.

¡Quánts ignocents se trobaran allí sense pensar res, y á lo millor tindran un atach de nervis que 'ls obligará á ballar lo ball de Sant Vito, al estrépit de aquell desconcertat concert!

Una noticia de un periódich local:

«Lo día 9 de aquest, lo déficit de la Exposició ascendia á 6.600,000 pessetas»

Y fins á fi d' any, encare li quedan quatre mesos y mitj de bona vida y d' engreixarse.

¡Vaya un gall que tindrem aquest Nadal!

Decididament *El Diario de Cataluña* és molt més católich que *El Correo Catalán*.

El Correo Catalán publica anuncis de funcions de teatro; y en cambi el *Diario de Cataluña* no publica més que anuncis de funcions d' Iglesia.

—Aixís, aixís s' ha de fer, deya un suscriptor de *El Diario*: per un verdader católich las millors comedias son las novenas y 'ls triduos, y 'ls veraders sainetes las Quaranta horas.

¡Qui pogués tornar als temps antichs!

S' entén, per certas cosas, ja que no per totes, y entre aquestas cosas en que 'ls antichs nos portavan ventatja s' hi contan las prácticas que solian emplear per castigar l' adulteració de las sustancias alimenticias.

En los arxius de Nuremberg s' ha trobat un manuscrit que revela 'l rigor que solia emplearse en aquella ciutat contra 'ls falsificadors.

Vagin llegint:

A l' any 1456, Joan Kelbel y la seva dona, aixís com un tal Messias van ser processats per falsificació de unas drogas. Als dos homes van rostirlos; en quan á la dona van enterrarla de viu en viu.

A l' any 1459 á un taberner que batejava 'l ví, van condemnarlo á mort; pero indultat de una pena tan grave y per bona compostura, van contentarse llevantli las orellas.

Y aixís per aquest istil, se registren en aquell manuscrit un sens fi de cassos.

¿Comprenen ara per qué las personas antigament, vivían més que ara?

Perque consumían millors aliments, y gastavan més patxorra.

¡La patxorra de tallar las orellas de un taberner!...

Mirin que se 'n necessita molta.

Entre 'ls congressos que han de celebrarse á Barcelona s' hi conta 'l dels espiritistas.

Qual congrés, al igual que tots los altres, es molt probable que termini á la fonda.

Y aquest ab més motiu que 'ls demès.

Perque 'ls espiritistas necessitan encarnarse.

¿Saben los sorteigs per irradiació? Dintre de poch quedarán suprimits. Al públich no l' han fet fells.

Alló que de cop y volta, ab l' extracció de un número no més, cada hù sábiga la sèva sort s' avè molt mal ab lo caràcter espanyol.

Aqui volém saborejar las ilusions; que 'l somiar truytas se prolongui tot lo possible. La ilusió es la vida:

Lo telégrafo anticipa las primeras sorts; y sufrim la primera impresió.

¿No n' hem tret cap de grossa? No importa: encare quedan per veure las petitas. Arriba 'l corréu, se venen pèls carrers los periódichs ab las llistas de la loteria. Segona impresió.

Tampoch hi ha res. Tant se val: tal vegada 'ls números dels periódichs están equivocats. Ho mirarém á la llista oficial, que arribará demá.

Y encare qu' ab la llista oficial sufrim l' últim desengany, lo fet es que ja hem passat un parell de días tirant càlculs y forjantnos ilusions.

Ab la llista oficial arriban los bitllets del pròxim sorteig, y per no perdre la costum, entrém á comprar un dècim, y l' una extracció se lliga ab l' altra.

Y entremitj dels goigs y 'ls dols de aquest porfiar etern, los diners dels espanyols se 'ls queda tots lo govern:

Ja 'l globo cautiu torna á balancejarse per l' espay, convidant á agradables ascensions.

Aquestas menudejan qu' es un gust.

Lo globo no fa més qu' enfilarse y baixar, y raras son las vegadas que no porti senyoras á la panera.

Y allá ahont van ellas, van ells.

Aixís es que l' empresa no s' arrepenirà de haver implantat aquest espectacle á Barcelona, que després de tot es un dels atractius més seductors de l' actual Exposició Universal.

A un teatro de fora que s' ha fet célebre per las saragatas que s' hi promouhen, van anarhi un día uns cómichs molt bunyols á donarhi una representació de *La Pasionaria*.

Y á pesar de tractarse de un drama del día, 'l

UNA DISTRACCIÓ.

—Aquest banch hont séu, fa poch que l' han repintat de groch.

—¡Redimontri! ¡Y es vritat!
¡Vet' aquí! ¡Un vestit ratllat!

director d' escena va obligar als actors á vestir corassa y casco.

—¿Y ara? van preguntarli ¿per qué 'us vestiu de guerreros?

—Molt senzill—va respondre 'l director—perque si 'ns tiran patatas ó tronxos, estarem més resguardats.

La nena es angelical y 'l sèu oncle capellá la interroga:

—Vamos Elvira, digas la veritat, ¿quants nuvis has tingut?

—Cap.

—No 't crech... Ala, sígasmé franca, já sabs que no haig de dirho á ningú, ¿quants n' has tingut?

—Bè, si 'm promet callarho...

—T' ho prometo.

—N' hi tingut tres.

—Tres nuvis y tot just fá dos mesos que has sortit del colegi!.. ¿Cóm dimontri varias tan depressa?

—Es que 'ls tinch tots tres á l' hora.

Una mare á la sèva filla:

—Pero, filla mèva, á veure ¿per qué no vols casarte ab D. Joseph?

—Perque no m' agrada.

—¿Y aixó qué hi fá? Mira, noya, quan jo era xica no m' agradava l' arrós, y ara no menjaria altra cosa.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*A-vi-la*.
2. Id. 2.ª—*Da-mi-á*.
3. MUDANSA.—*Port-Fort-Sort-Mort*.
4. ANAGRAMA.—*Pare-Pera-Rapé*.
5. TRENCA-CLOSCAS.—*La Capota de palla*.
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Hospital*.

7. PROBLEMA.—

$$\begin{array}{r} 18 + 3 = 21 \\ 24 - 3 = 21 \\ 7 \times 3 = 21 \\ 63 : 3 = 21 \end{array}$$

112

8. GEROGLÍFICH.—*Com més canyas més flautas*

XARADAS.

I.

M' estava en la sombra de certa tres-dugas tenintne l' inversa-tres-dugas penjada; y en lloch de cassarne, jo m' entretenia

(Continua á la página 528.)

LLIBRERÍA ESPANYOLA: RAMBLA DEL MITJ, NÚMERO 20, BARCELONA

OBRAS CATALANAS

TRES ENGLANTINAS

PER
Ramon Picó y Campamar
Un tomo en 4.º esmeradament imprés, Ptas. 2.

Francesch Matheu

LA COPA

BRINDIS Y CANSONS
Ptas. 1'50.

J. Riera y Bertran

GENT DE MAR

Drama en tres actes y en prosa
Ptas. 2.

J. Riera y Bertran

LLIBRE DE SONETS
Ptas. 1'50.

Isaac Paulowsky

**MEMORIAS
D' UN NIHILISTA**

TRADUCCIÓ CATALANA
PER
NARCÍS OLLER
Ptas. 1'50.

J. Ubach y Vinyeta

MALA HERBA

DRAMA
EN 4 ACTES Y EN PROSA
Ptas. 2.

Bonaventura Bassegoda

LA BONA GENT
NOVELA DE COSTUMS
Ptas. 1'50.

Narcís Oller

DE TOTS COLORS
NOVELAS Y CUADROS
Ptas. 3.

J. Massó y Torrens

LLIBRE DEL COR

Un tomet en 16.º encuadernat en percalina, Ptas. 2.

Lluís B. Nadal

BENET ROURE

NOVELA
Ptas. 1'50.

FUNERALS DELS REYS D' ARAGÓ Á POBLET

Transcrit y publicat per
MANUEL BOFARULL Y SARTORIO
Ptas. 1.

J. Sardá

PIFERRER

NECROLOGÍA
Ptas. 1.

LA GENT DE L' ANY VUYT

DRAMA EN TRES ACTES Y EN VERS
PER
MOSSEN JAUME COLLELL
Ptas. 2.

EXCURSIONS Y VIATJES

DE
MOSSEN JASCINTO VERDAGUER
Ptas. 3.

Frederich Soler

NITS DE LLUNA

Ab un prólech de V. Almirall
Y DIBUIXOS DE
J. LLUIS PELLICER.
Ptas. 2.

J. Roca y Roca

Lo plet de 'n Baldomero

COMEDIA
EN TRES ACTES Y EN PROSA
Ptas. 2.

C. Gumá

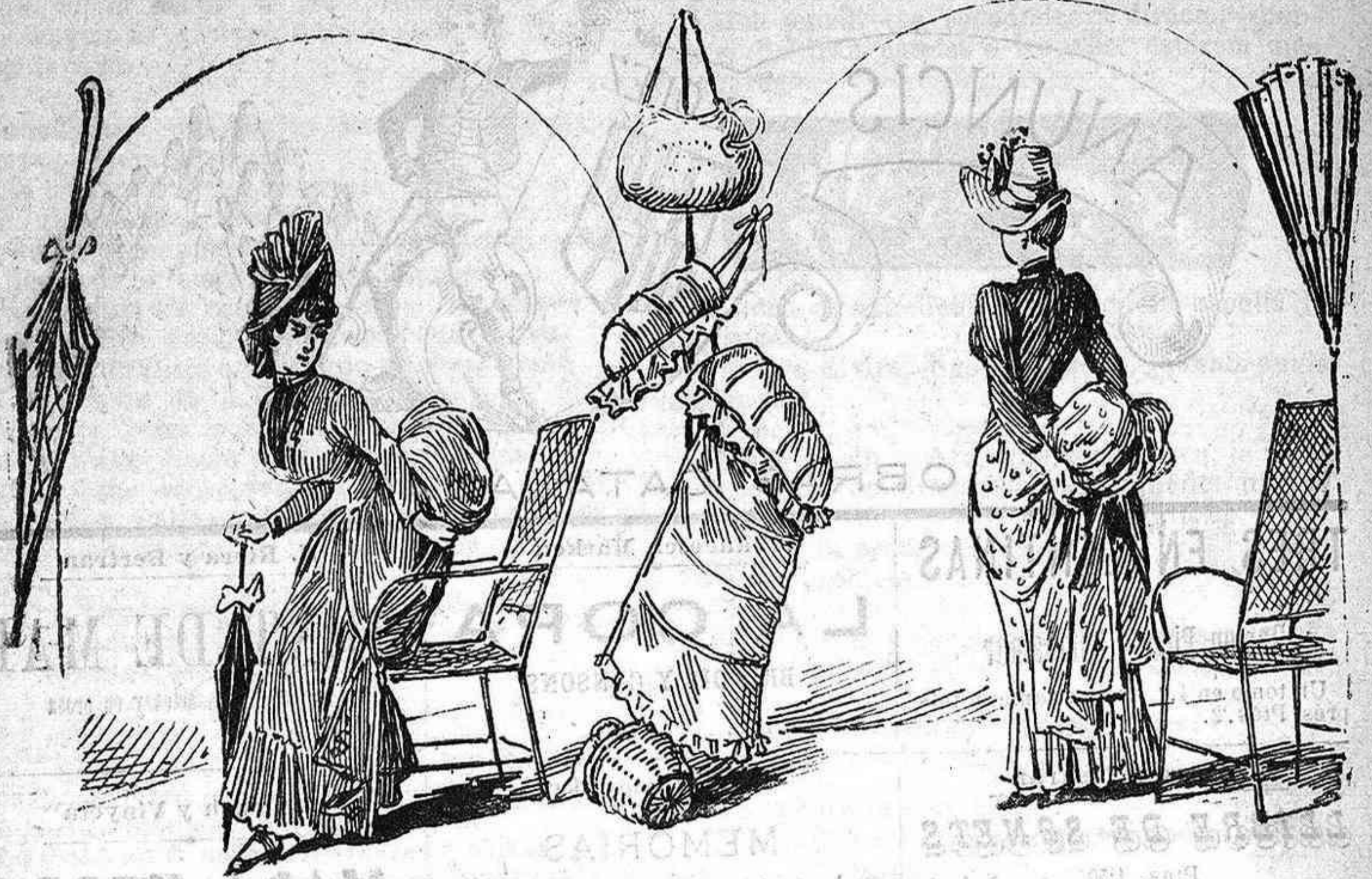
**MIL Y UN
PENSAMENTS**

Obra escrita expressament pera la classe obrera, Ptas. 1.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, ó bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

LAS SENYORAS Y 'L POLISSON

(MANIOBRAS «POSTERIORES»)

Quan s' assentan ¡molt cuydado
que 'l polisson no 's matxuqui,
ni s' aixafi, ni 's reventi,
ni 's decanti, ni s' embulli!

Y al alsarse ¡altra vegada,
posarlo ben estufat,
ben aixerit, ben plé d' ayre,
ben insinuant y ben alt!

donant una poma bastant *dos-hu-quarta*
al mèu *fiel primera* que á sobre 'l tenfa
de la *prima-dugas*; y ab tota la calma
després ja d' haverli *quart-quarta*, me giro
y... ¡cosa *tres-terça*! llavors ne passava
una *dos-quart-dugas* portant una nena
que jo vaig compendrer, sentint á parlarla,
que n' era sa filla (al darli la *dugas*
y al dirli *dos-dugas*) ¡y qu' era guapassal
¡y quina *hu-tercera* més *dugas-primera*!
hu-quarta vegada que me la mirava
tan sols veyá en ella, una hurí ó una Venus,
capassa com molts de fer perdre l' ànima.

AMOROSA.

II.

—¿Ahont vas Tot?

—A ca'n Rosés

á comprar *hu-dos-girat*
pèl noy del mèu fill Bernat
que 's moltíssim *prima-tres*.

QUIMET S. Y U.

ANAGRAMA.

L' altre día vareig veure
quan á casa me 'n anava
tot total que naufragava
sens anarla ningú á treure.

ROSA XALA.

SINONIMIA.

En deu *tot set tot* cantavan
tres idilis á veus solas
dirigits per un tal Molas
que *tot veig*, molt me l' alaban.

J. T. ANGUILA.

TRENCA-CLOSCAS.

DEL POBRE MANEL D' OLOT.

Formar ab aquestas lletras lo títul de una comedia
catalana.

XICOT COM CAL.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11.	—Establiment d' En-
											senyansa.
10	2	8	4	5	6	7	10	6	3.	—Sinónim d' anual.	
11	6	10	4	5	7	8	10	7.	—Molts carrers ne te-		
										nen.	
9	6	8	2	8	11	10	9.	—Un misteri.			
										9.	
										—Virtut del pensament	
										10.	
										—Nom de dona.	
										11	
										6	
										3	
										7	
										9.	
										—Com estich.	
										4	
										5	
										6	
										9.	
										—Un color.	
										11	
										5	
										6.	
										—Riu d' Espanya.	
										4	
										8.	
										—Per beure.	
										7.	
										—Consonant.	

ANGEL DE LA GUARDA.

PROBLEMA.

Dividir lo número 162 en quatre parts de manera que
la primera, sumada; la segona, restada; la tercera, mul-
tiplicada y la quarta, dividida per un mateix número,
donguin totas igual resultat.

UN RATA.

GEROGLÍFICH.

L 1

D. 11

Son

VIII

I

PEPET DE TÀRREGA.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.